

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București. Tel: 0213143400 int.3000. Email: departament@gov.ro

Nr. 9033 / DRP
DATA 2.8.-07.-2026...

**Către: Doamna deputat Elena DOBOȘ,
Parlamentul României - Camera Deputaților**

Ref.la: interpelarea dvs. înregistrată la Camera Deputaților cu nr.1656B/2026

Stimată doamnă deputat,

Referitor la interpelarea dumneavoastră adresată Prim-ministrului, înregistrată la Camera Deputaților cu nr.1656B/2026, având ca temă „*De ce nu a fost trimis până acum Corpul de Control la ANSVSA, în timp ce fermierii pierd milioane de euro*”, vă comunicăm faptul că Departamentul pentru Relația cu Parlamentul a asigurat informarea Prim-ministrului cu privire la această interpelare și a făcut consultarea interinstituțională potrivit obiectului acesteia.

Astfel, vă transmitem răspunsul comunicat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin adresa nr.9024/2026.

Folosesc acest prilej, doamnă deputat, pentru a vă asigura de întreaga mea disponibilitate și determinare de a respecta obligațiile ce decurg din activitatea de control parlamentar pe calea întrebărilor și interpelărilor și de a asigura o bună relație între Guvern și Parlament.

Cu deosebită considerație,

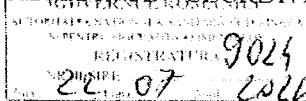
NINȚ SAPUNARU

SECRETAR DE STAT

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

CABINET PREȘEDINTE – SECRETAR DE STAT

Către: DOAMNA DEPUTAT ELENA DOBOȘ

CAMERA DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Nr. 8915 / DRP
DATA 2.3.07.2026

Stimată Doamnă Deputat,

În urma interpelării dumneavoastră nr. 1656B/2026, având ca subiect „De ce nu a fost trimis până acum Corpul de Control la ANSVSA, în timp de fermierii pierd milioane de euro”, înregistrată la Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor cu nr. 9024/06.07.2026, vă comunicăm următoarele, potrivit domeniului de competență al instituției noastre:

1. Cu privire la teza a doua a întrebării nr. 1, precizăm faptul că din anchetele epidemiologice transmise de direcțiile sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județene nu rezultă faptul că pesta micilor rumegătoare nu a fost diseminată prin transporturi de animale vii, certificate de medici veterinari oficiali/ medici veterinari de liberă practică împuterniciți.

2. Cu privire la întrebarea nr. 2, precizăm faptul că, la momentul confirmării bolii, în regim de urgență se implementează toate măsurile prevăzute în *Regulamentul Delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate și Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 482/2026 pentru aprobarea Manualului de instrucțiuni pentru bolile de categoria A sau emergente*, după cum urmează:

a) Zonare: Stabilirea unei zone de protecție cu o rază de 5 km și a unei zone de supraveghere cu o rază de 20 km.

b) Eradicare totală: Uciderea tuturor animalelor din exploatație, fermă și de la stână.

c) Îngroparea carcaselor: Îngroparea carcaselor în spații amenajate și aprobate în CLCB.

d) Controlul mișcării animalelor: Aplicarea restricțiilor de mișcare în cadrul zonelor, așa cum este descris în *Regulamentul Delegat al Comisiei (UE) 2020/687*.

e) Curățare și dezinfectare: Curățarea și dezinfectarea stânelor.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

f) Măsurile de biosecuritate: Implementarea măsurilor de biosecuritate sporite în exploatațile din zonele de restricție.

3. Cu privire la întrebarea nr. 3, precizăm faptul că Acordul Tehnic semnat la Constanța la data de 15.06.2026, menționat în cadrul interpelării, nu a fost asumat de niciun reprezentant al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, acesta cuprinzând exclusiv poziția operatorilor economici din sectorul de export.

4. Cu privire la întrebarea nr. 4, precizăm că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a răspuns Comisiei Europene prin scrisoarea nr. 8021/12.06.2026, cu privire la *proiectul de Decizie de punere în aplicare a Comisiei de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2025/638, Ref. Ares (2026) 5966569 din data de 11.06.2026, privind anumite măsuri de urgență legate de infecția cu virusul pestei rumegătoarelor mici în România (SANTE/PPR03/2026)*, subliniind faptul că toate prevederile referitoare la țările terțe din cuprinsul proiectului de decizie supus la vot exced principiilor fundamentale ale Dreptului European și, prin urmare, România a votat împotriva măsurilor adoptate prin această Decizie.

Totodată, în scrisoarea către Comisia Europeană, România a menționat faptul că implementează cu strictețe toate măsurile de control impuse de legislația europeană și, atunci când a fost necesar, nu a ezitat să implementeze măsuri restrictive suplimentare acestora. Tot ca o confirmare a acestor afirmații au fost și concluziile misiunilor desfășurate de Comisia Europeană în România, respectiv misiunea de audit a DG (SANTE) CT-2025-0235 din perioada 3-13 iunie 2025, misiunea EUVET din perioada 13 - 14 martie 2025, ca urmare a confirmării pestei micilor rumegătoare în județul Bihor, și misiunea EUVET din perioada 30 iulie - 1 august 2024, ca urmare a confirmării pestei micilor rumegătoare în județul Tulcea, pe care le anexăm.

Cu toate acestea, în anul 2025 ne-am confruntat cu aceeași conduită excesivă a restricțiilor impuse, când, în mod nejustificat și abuziv față de fermierii din județul Bihor a trebuit să menținem restricții fără să existe un focar nestins, după stingerea focarului și ridicarea restricțiilor, o nouă decizie, respectiv *Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/785 a Comisiei*, fiind emisă fără justificare.

Deși precedentul focar de pesta micilor rumegătoare în România a fost stins în data de 11.04.2025, comerțul și tranzitul intracomunitar cu ovine vii provenite din România a fost și este încă interzis. În toată această perioadă, în restul Europei, boala a continuat să fie diagnosticată.

Astfel, între 01.06.2025 - 01.06.2026, în perioada în care România a fost blocată, Albania a înregistrat 17 focare, Croația 6 focare, Kosovo 2 focare, deci boala este prezentă și riscul este simetric pentru toată Europa.

În scrisoarea mai sus menționată a fost subliniat faptul că exporturile de ovine vii către țări terțe se realizează exclusiv în baza certificatelor sanitar - veterinare de sănătate negociate și

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

agreate bilateral între România și autoritățile veterinare competente ale fiecărui stat importator. Aceste certificate reprezintă instrumente juridice și sanitare complexe, care conțin condiții specifice stabilite de fiecare stat importator în funcție de propria evaluare. Fiecare țară își stabilește propriul nivel de protecție sanitar - veterinară în funcție de statusul epidemiologic, de statusul de țară în raport cu boala respectivă, de statusul vaccinal și alte elemente specifice.

De asemenea, a fost subliniat faptul că prelungirea interdicției până la 31 decembrie 2026 determină o pierdere imediată și semnificativă a piețelor de export deja consolidate pentru operatorii români, fără a genera un beneficiu corespunzător în materie de sănătate animală, având în vedere că statele de destinație fie acceptă deja riscul în cunoștință de cauză, fie nu sunt ele însele libere de această boală.

În plus, România aplică toate măsurile necesare pentru prevenirea oricărui risc asociat circulației animalelor vii, în conformitate cu acordurile comerciale relevante, fiecare transport fiind supus controalelor și testărilor prevăzute de legislația specifică.

În această perioadă, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a demarat un Program național cofinanțat aprobat de Comisia Europeană (screening), pentru anii 2026-2027, având ca principal obiectiv confirmarea absenței circulației virusului pestei micilor rumegătoare în România, care se realizează prin testarea serologică și virusologică, a unui eșantion național reprezentativ de ovine și caprine, prin asigurarea unei acoperiri echilibrate a diferitelor tipuri de ferme (exploatații nonprofesionale, exploatații comerciale).

După încheierea screening-ului, rezultatele acestuia au fost transmise Comisiei Europene pentru stabilirea de comun acord cu aceasta a măsurilor ce trebuie întreprinse pentru redobândirea statusului oficial de „țară liberă de pesta micilor rumegătoare”, un obiectiv strategic național necesar pentru siguranța animalelor și accesul la piețele externe, în conformitate cu reglementările WOA și ale Uniunii Europene privind bolile listate.

A fost reiterat faptul că modalitatea de ridicare a restricțiilor se bazează pe rezultatele programului de screening și pe măsurile ce vor fi întreprinse ulterior de autoritatea competentă din România.

5. Cu privire la întrebarea nr. 5, precizăm că legislația europeană și națională în vigoare nu prevede acordarea măsurilor de sprijin la care faceți referire.

În acest context, vă aducem la cunoștință faptul că în temeiul *Hotărârii Guvernului nr. 1.214/2009*, cu modificările și completările ulterioare, este prevăzută modalitatea de despăgubire a proprietarilor de animale pentru animalele tăiate, ucise sau altfel afectate, în cazul măsurilor care se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, inclusiv pentru cazurile de suspiciune a bolii.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

6. Cu privire la întrebarea nr. 7, precizăm faptul că, de la apariția primului focar de pesta micilor rumegătoare și până în prezent, a fost convocat, în ședință extraordinară, de două ori, Comitetul Național de Combaterea Bolilor - CNCB, în vederea dezbaterii și aprobării proiectelor de Decizie a CNCB, în iulie 2024, respectiv în iulie 2026.

Decizia CNCB nr. 1/29.07.2024 privind măsurile adoptate în cadrul ședinței extraordinare a stabilit următoarele:

- a) interzicerea tuturor transporturilor de ovine sau caprine vii înspre și dinspre zonele de restricții prevăzute în anexa la prezenta decizie;
- b) interzicerea pășunatului în zonele de restricții, iar acolo unde nu este posibil, interzicerea folosirii aceleiași pășuni de mai multe turme, astfel încât contactul dintre turme să fie eliminat;
- c) depistarea, verificarea, descurajarea și, după caz, sancționarea transporturilor clandestine, ilegale sau frauduloase de animale vii, în special de oi, capre și porci;
- d) obligativitatea autorităților publice locale - din zonele de restricții pentru pesta micilor rumegătoare să asigure soluții de neutralizare a carcaselor/cadavrelor de animale vii provenite din exploatațile zootehnice de pe raza teritorială competentă.

Decizia CNCB nr. 1/07.07.2026 privind măsurile adoptate în cadrul ședinței extraordinare a stabilit următoarele

- a) interzicerea circulației ovinelor și a caprinelor de pe întreg teritoriul României către o destinație situată în afara României, într-un alt stat membru sau într-o țară terță până la 31 decembrie 2026;
- b) toate mișcările de rumegătoare mici de pe teritoriul României către o destinație situată pe teritoriul României sunt suspendate pentru o perioadă de 30 de zile;
- c) prin excepție de la lit. b), la solicitarea scrisă a proprietarului animalelor, direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, competentă teritorial, poate permite mișcarea rumegătoarelor mici în următoarele situații:
 - 1. din exploatații către abator;
 - 2. din centrele de colectare către abator.
- d) interzicerea tuturor transporturilor de ovine sau caprine vii înspre și dinspre zonele de restricții prevăzute în anexa la prezenta decizie;
- e) interzicerea pășunatului în zonele de restricții, iar acolo unde nu este posibil, interzicerea folosirii aceleiași pășuni de mai multe turme, astfel încât contactul dintre turme să fie eliminat;
- f) depistarea, verificarea, descurajarea și, după caz, sancționarea transporturilor clandestine, ilegale sau frauduloase de animale vii, în special de oi, capre și porci;

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR**

g) obligativitatea autorităților publice locale - din zonele de restricții pentru PMR să asigure soluții de neutralizare a carcaselor/cadavrelor de animale vii provenite din exploatațile zootehnice de pe raza teritorial competentă.

h) intensificarea controalelor în trafic pentru depistarea transporturilor ilegale în contextul evoluției peștei micilor rumegătoare și a peștei porcine africane.

De asemenea, Decizia a stabilit atribuțiile tuturor instituțiilor responsabile: Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Autoritatea Vamală Română, Poliția de Frontieră, structurile Ministerului Afacerilor Interne conform competențelor, Poliția Locală, autoritățile administrației publice locale.

Decizia CNCB nr 1/07.07.2026 a fost transpusă în teritoriu prin Nota de serviciu nr. 26032/08.07.20226 și secondată de decizii ale Comitetelor Locale de Combatere a Bolilor specifice fiecărui județ.

Având în vedere situația epidemică și necesitatea de a preveni răspândirea peștei micilor rumegătoare de la exploatațile afectate din România în alte zone ale țării sau la alte state membre, în zonele aflate sub restricții au fost aplicate măsuri conform reglementărilor Uniunii Europene.

Aspectele cuprinse la teza întâi a întrebării nr. 1 și la întrebarea nr. 6 exced domeniul de competență al instituției noastre.

În contextul prezentat, vă asigurăm că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor monitorizează atent situația existentă și este angajată în aplicarea măsurilor necesare pentru protejarea sănătății animalelor și a siguranței alimentelor, proporțional cu riscurile asociate și în conformitate cu legislația europeană.

Serviciile sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor sunt pe deplin angajate să controleze și să prevină orice răspândire a virusului, obiectivul major al acestora fiind respectarea legislației în vigoare.

Cu deosebită considerație,

**PREȘEDINTE - SECRETAR DE STAT
DR. ALEXANDRU NICOLAE BOCIU**

COMISIA EUROPEANĂ
DIRECȚIA GENERALĂ SĂNĂTATE ȘI SIGURANȚĂ
ALIMENTARĂ

Audituri și analize în materie de sănătate și alimentație

DG (SANTE) CT-2025-0235

PROIECT DE RAPORT AL UNUI AUDIT
EFECTUAT ÎN ROMÂNIA
REALIZAT
ÎN PERIOADA 3 IUNIE - 13 IUNIE 2025
PENTRU A EVALUA PUNEREA ÎN APLICARE A
CONTROALELOR DE SĂNĂTATE ANIMALĂ ÎN LEGĂTURĂ CU
PESTA MICILOR RUMEGĂTOARE

Rezumat

Prezentul raport descrie rezultatul unui audit al României, efectuat la distanță și la fața locului, pentru a evalua punerea în aplicare a controalelor de sănătate animală în ceea ce privește pesta micilor rumegătoare (PPR) în cadrul programului de lucru al Direcției Generale Sănătate și Siguranță Alimentară.

România a raportat 68 de focare de PPR în vara/toamna anului 2024 și în martie 2025. Semnele clinice au fost grave la prima apariție a focarelor. Cu toate acestea, în etapele ulterioare ale epizootiei, mortalitatea și morbiditatea au fost în general scăzute, animalele supraviețuitoare recuperându-se rapid. În aceste condiții, testarea de laborator a fost esențială pentru urmărirea posibilului grad de răspândire a bolii.

Circulația ovinelor și caprinelor vii către alte state membre continuă să fie interzisă. Cu toate acestea, exporturile către țări terțe sunt consistente (aproximativ 0,9 milioane de ovine și caprine exportate deja în 2025).

Principalele constatări și concluzii ale auditului au fost următoarele:

- 1. În majoritatea cazurilor, măsurile de control al focarelor de PPR au fost luate prompt și eficient, inclusiv confirmările de laborator, depopularea focarului, supravegherea în zonele de protecție și de supraveghere și investigațiile epidemiologice.*
- 2. Laboratorul național de referință supraveghează o rețea de laboratoare regionale desemnate și competente pentru efectuarea reacției în lanț a polimerazei (PCR) și a testelor serologice pentru PPR. Rețeaua dispune de o capacitate suficientă pentru a efectua cu promptitudine teste de diagnosticare și pentru a efectua o supraveghere extinsă atunci când este necesar.*
- 3. Supravegherea post-focar (pentru a demonstra absența bolii) se bazează în mare măsură pe supravegherea clinică. Testele de laborator efectuate pentru a demonstra absența PPR se limitează la prelevarea sistematică de probe de la animalele destinate exportului (aproximativ 50 000 de probe prelevate în prima jumătate a anului 2025).*
- 4. Controalele și asigurarea respectării cerințelor de autorizare și operaționale pentru unitățile care efectuează operațiuni de colectare de animale vii sunt insuficiente, creând posibilități de contaminare încrucișată între loturi și riscuri de răspândire potențială a bolilor dincolo de granițele României.*

În general, controalele oficiale în domeniul combaterii și al eradicării bolilor animalelor sunt satisfăcătoare. Măsurile de control al focarelor de PPR au fost luate rapid și eficient. Cu toate acestea, lipsa supravegherii sistematice de laborator (PCR și serologie) pune sub semnul întrebării statutul de țară indemnă de PPR al României. Lipsa unor controale adecvate ale deplasărilor prin centrele de colectare a animalelor vii și deficiențele sistematice ale certificării oficiale creează riscuri de răspândire a bolii.

Raportul conține două recomandări adresate României pentru a remedia deficiențele identificate.

Cuprins

1	INTRODUCERE	1
2	OBIECTIVE ȘI DOMENIU DE APLICARE	1
3	TEMEIUL JURIDIC	2
4	CONTEXT	2
5	CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII	3
5.1	Autorități și dispoziții generale	3
5.2	Pregătirea pentru boli	6
5.2.1	<i>Identificarea, înregistrarea și controlul circulației animalelor</i>	<i>6</i>
5.2.2	<i>Plan de urgență și manuale de instrucțiuni</i>	<i>11</i>
5.3	Depistarea bolilor	11
5.3.1	<i>Supravegherea bolilor</i>	<i>11</i>
5.3.2	<i>Sprijin de laborator</i>	<i>12</i>
5.4	Gestionarea focarelor	13
5.4.1	<i>Măsuri în caz de suspiciune și confirmare a bolii</i>	<i>13</i>
5.4.2	<i>Măsuri și controale în zonele de restricții</i>	<i>16</i>
5.4.3	<i>Supravegherea post-focar</i>	<i>17</i>
6	CONCLUZIE GENERALĂ	18
7	REUNIUNE DE ÎNCHIDERE	19
8	RECOMANDĂRI	19

ABREVIERI ȘI DEFINIȚII UTILIZATE ÎN PREZENTUL RAPORT

Abreviere	Explicație
LSA	Legea privind sănătatea animală - Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor
ANSVSA	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
OMSA	Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor
LNR	Laborator național de referință
PPR	Pesta micilor rumegătoare

1 INTRODUCERE

Prezentul audit a avut loc în România în perioada 9-13 iunie 2025, în urma reuniunilor la distanță din 3 și 4 iunie 2025. Având în vedere situația gravă în materie de sănătate animală și de comun acord cu autoritățile române, acesta a fost inclus în programul de lucru al Direcției Generale Sănătate și Siguranță Alimentară pentru 2025. Echipa de audit a fost formată din doi auditori ai Comisiei Europene și un observator aflat în formare. Pe parcursul auditului la fața locului, aceștia au fost însoțiți de reprezentanți ai autorității competente.

În cadrul reuniunii de deschidere, echipa de audit și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România au confirmat obiectivele și domeniul de aplicare al auditului, ordinea de zi și itinerarul acestuia.

2 OBIECTIVE ȘI DOMENIU DE APLICARE

Obiectivul auditului a fost de a evalua punerea în aplicare a controalelor de sănătate animală în ceea ce privește pesta micilor rumegătoare (PPR) în România.

Domeniul de aplicare al auditului a inclus:

1. controale oficiale, nivelul de informare și coordonarea între părțile implicate;
2. înregistrarea unităților, identificarea animalelor pentru ovine și caprine și controalele privind circulația animalelor;
3. biosecuritatea în exploatații și în unitățile relevante;
4. eficacitatea măsurilor preventive și depistarea timpurie a noilor focare;
5. supravegherea;
6. protocoale de prelevare a probelor și durata necesară pentru obținerea rezultatelor analitice;
7. măsurile luate în cazul apariției unui focar;
8. zonarea și controalele efectuate în zonele de restricții.

În vederea atingerii acestui obiectiv, echipa de audit a organizat următoarele reuniuni și vizite:

Reuniuni/vizite	Nr.	Descriere
Autoritatea competentă centrală	2	Includerea reuniunilor de deschidere și de închidere
Laboratorul național de referință	1	Vizită/reuniune la LNR pentru PPR
Autoritățile regionale competente	3	Reuniuni cu participarea autorităților regionale competente
Unități/ferme de colectare a rumegătoarelor mici	2	Unități implicate în primul și ultimul focar de PPR

3 TEMEIUL JURIDIC

Auditul a fost efectuat în temeiul dispozițiilor generale ale legislației UE și, în special, al celor prevăzute la articolele 116, 117 și 119 din Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului.

4 CONTEXT

Producția de ovine

În 2024, România avea o populație de 10,4 milioane de ovine și 1,4 milioane de caprine. Aceasta reprezintă o creștere semnificativă față de cifrele raportate în 2010: 8,4 milioane de ovine și 1,2 milioane de caprine¹. Aproximativ 95 % din unitățile care cresc rumegătoare mici sunt exploatații de tip gospodăresc (neprofesionale). Cu toate acestea, tendința este de scădere a numărului de exploatații neprofesionale și de creștere a numărului de unități agricole comerciale.

O caracteristică specială a sectorului ovinelor din România o reprezintă volumul semnificativ al exporturilor sale de ovine vii către Orientul Mijlociu și, într-o măsură mai mică, către alte state membre ale UE. În cursul anului 2024, au fost exportate 1,23 milioane de ovine către țări din afara UE și 0,52 milioane de ovine către alte state membre. Cifra exporturilor pentru primele șase luni ale anului 2025 a fost de 0,9 milioane EUR. Comerțul cu exporturi de animale vii are o contribuție importantă la sectorul agricol din România, care a fost afectat din cauza restricțiilor comerciale din cadrul UE, ca urmare a situației epidemiologice.

Pesta rumegătoarelor mici (PPR)

PPR este o boală „de categoria A” în temeiul Legii privind sănătatea animală. Este o boală virală a rumegătoarelor mici (ovine și caprine) cauzată de un virus ARN încapsulat din genul *Morbillivirus* din familia *Paramyxoviridae*. PPR este foarte contagioasă și adesea fatală (rata mortalității de până la 90 %). Semnele clinice includ febră (temperatură rectală de peste 40 °C), excreții nazale și leziuni erozive dureroase în gură, scurgeri oculare și diaree.

PPR se transmite în principal prin aerosoli sau prin contact direct între animalele aflate în proximitate, iar vectorii neanimați (așternutul, hrana, pășunea și adăpătorile) cresc probabilitatea de răspândire a infecției. Nu există un stat purtător, iar transmiterea prezintă variații sezoniere, fiind puternic asociată cu perioadele de intensificare a circulației animalelor și a comerțului cu ovine și caprine.

PPR este endemică în multe țări din Africa, Orientul Mijlociu și Asia. În UE au apărut focare sporadice sau epidemii recurente în anumite state membre (Grecia, Bulgaria, România, Spania). În 2024, România a cunoscut prima sa epizootie de PPR, începând cu epidemia confirmată la 15 iulie 2024. În total, au fost raportate 68 de focare Comisiei Europene și Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor (OMSA). Aceste focare au avut loc în principal în estul României, în apropierea Mării Negre, unele cazuri fiind depistate și în vestul

¹ Date publicate de Institutul Național de Statistică din România - <https://insse.ro/cms/ro>.

țării, în apropierea frontierei cu Serbia. A mai fost raportat un focar de PPR în martie 2025, în Oradea, județul Bihor, în apropierea frontierei cu Ungaria.

Rezumatul focarelor pe județe:

	Iulie 2024	August 2024	Septembrie 2024	...	Martie 2025	Total pe județe
Tulcea	38	12				50
Constanța	2	7				9
Timiș	1	5	1			7
Ialomița		1				1
Bihor				...	1	1
<i>Total pe lună</i>	41	25	1		1	68

În urma apariției focarului inițial, o serie de decizii ale Comisiei² au stabilit la nivelul Uniunii zone de restricții pentru infecția cu virusul PPR în România. Acestea au fost alcătuite din zone de protecție și de supraveghere, precum și dintr-o zonă suplimentară de restricții.

În lunile iulie și august 2024, zonele supuse restricțiilor au continuat să se extindă, părți din nouă județe fiind incluse în zona suplimentară de restricții. Situația s-a îmbunătățit în septembrie, odată cu ridicarea regimului zonelor de restricție în Tulcea, Constanța și Ialomița.

Întârzierile grave în aplicarea măsurilor de control al bolilor pentru ultimele focare din Timiș au condus la o prelungire a duratei restricțiilor în județul respectiv. Cu toate acestea, până în noiembrie 2024, fuseseră aplicate toate măsurile necesare de control al bolilor. Toate restricțiile rămase au fost ridicate la începutul anului 2025.

Când boala a reapărut în martie 2025, situația epidemiologică era foarte incertă. În consecință, Comisia a decis³ să interzică orice circulație a ovinelor și caprinelor de pe întreg teritoriul României către alte state membre. Această interdicție era în vigoare la momentul auditului. Cu toate acestea, exporturile către țări terțe au continuat pe tot parcursul epizootiei, sub rezerva unui acord bilateral privind condițiile de export între autoritățile române și țările terțe importatoare.

Echipele de urgență veterinară ale UE (EUVET) au vizitat România în septembrie 2024 și din nou în martie 2025 pentru a oferi sprijin tehnic și asistență autorităților veterinare.

5 CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII

5.1 AUTORITĂȚI ȘI DISPOZIȚII GENERALE

1. O prezentare generală a modului în care sunt organizate sistemele de control al sănătății animale în România este furnizată în Planul Național Multianual Unic de Control Integrat pentru România, care poate fi

² Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2119 a Comisiei din 29 iulie 2024, cu modificările ulterioare.

³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/525 a Comisiei din 14 martie 2025.

consultat la rubrica „Linkuri către statele membre” de pe [pagina web](#)⁴ a profilului de țară.

Sănătatea animalelor

2. Controalele și activitățile oficiale în acest domeniu sunt efectuate prin intermediul unei structuri ierarhice formate din medici veterinari oficiali (la nivel central, județean și districtual) și privați.
3. Unitățile agricole comerciale se află sub supravegherea medicilor veterinari oficiali la nivel de circumscripție (localitate).
4. În conformitate cu dispozițiile articolului 31 din RCO și ale articolului 14 din Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului (Legea privind sănătatea animală, LSA), autoritățile veterinare au autorizat medicii veterinari independenți să desfășoare activități veterinare oficiale în exploatații de tip gospodăresc (neprofesionale). Printre aceste responsabilități se numără:
 - a. înregistrarea exploatațiilor de tip gospodăresc, inclusiv a celor care dețin ovine și caprine;
 - b. identificarea și înregistrarea animalelor născute în aceste exploatații;
 - c. înregistrarea tuturor deplasărilor de animale către și dinspre aceste exploatații, precum și a deceselor animalelor (inclusiv sacrificările în gospodărie) care au loc în aceste exploatații;
 - d. monitorizarea respectării normelor privind bunăstarea animalelor și furnizarea de consiliere în materie de biosecuritate.
5. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 117 din 22 iulie 2020 a fost introdus un nou cadru financiar și juridic care reglementează activitatea medicilor veterinari independenți autorizați⁵. Aceasta le asigură medicilor veterinari o sursă regulată de venit, la tarife competitive, în schimbul prestării de servicii veterinare specifice la nivel local.
6. Activitatea medicilor veterinari independenți autorizați este supravegheată de autoritățile veterinare de la nivel județean, pe baza verificărilor documentare și a controalelor la fața locului privind activitățile raportate.

O rețea consolidată de medici veterinari independenți care desfășoară activități oficiale

⁴ <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country/profile/details/RO>.

⁵ Ordonanța de urgență a fost aprobată ulterior prin Legea nr. 291 din 15 decembrie 2020.

7. Echipa de audit a examinat aceste proceduri în ambele județe vizitate și a concluzionat că mecanismele de alocare și verificare a activității medicilor veterinari independenți autorizați sunt eficace.
8. Gradul de asumare a noilor contracte a fost bun, ceea ce asigură că toate exploatațiile de tip gospodăresc se află sub supravegherea unui medic veterinar independent.

Verificarea eficacității

9. În cursul anului 2025, Serviciul de Audit Public Intern al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) a efectuat un audit al activității autorităților veterinare în domeniul supravegherii focarelor și al epidemiologiei.
10. Raportul de audit intern oferă o bună imagine de ansamblu asupra măsurilor corective și preventive întreprinse de ANSVSA ca răspuns la controalele Comisiei. Relevante sunt măsurile adoptate pentru îmbunătățirea calității investigațiilor epidemiologice (a se vedea constatările 71-73).
11. Auditul intern a identificat unele domenii care necesită îmbunătățiri, dar a concluzionat că controalele oficiale și activitățile conexe din domeniul sănătății animale se desfășoară în conformitate cu reglementările legale și cu normele interne.
12. Următoarele recomandări din raportul de audit intern sunt relevante pentru domeniul de aplicare al auditului Comisiei Europene:
 - a. revizuirea și simplificarea procedurilor de notificare și control al epizootiilor;
 - b. revizuirea și simplificarea planurilor de urgență privind bolile animalelor și a manualelor operaționale;
 - c. îmbunătățirea colectării și prelucrării datelor privind sănătatea animală prin integrarea rapoartelor relevante în sistemul informatic al autorităților veterinare.
 - d. elaborarea de programe de formare specifice referitoare la epizootii recente, dintre care unele au fost cauzate de boli ale animalelor care nu au mai fost întâlnite în țară de multe decenii.
13. Autoritățile veterinare au confirmat că sunt planificate sau au fost deja întreprinse acțiuni pentru a da curs acestor recomandări.

Concluzii privind autoritățile și dispoziții generale

14. Controalele și activitățile oficiale în domeniul sănătății animale sunt bine organizate la nivel central, regional și zonal și există mecanisme de verificare a eficacității acestora.

5.2 PREGĂTIREA PENTRU BOLI

5.2.1 Identificarea, înregistrarea și controlul circulației animalelor

15. Principalele instrumente juridice din România pentru punerea în aplicare a normelor UE privind identificarea, înregistrarea și controlul circulației ovinelor și caprinelor (rumegătoare mici) sunt următoarele:
- a. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2010 privind identificarea și înregistrarea porcinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.
 - b. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 39/2010 pentru aprobarea cerințelor tehnice care trebuie îndeplinite de mijloacele oficiale de identificare a bovinelor, suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru stabilirea condițiilor de aprobare a acestora pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare.
 - c. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 208/2022 privind aprobarea Normei sanitar-veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor, cu modificările și completările ulterioare.

Înregistrarea unităților

16. Majoritatea rumegătoarelor mici din România sunt crescute în exploatații de tip gospodăresc (neprofesionale). Acestea sunt înregistrate în baza de date națională de către medicii veterinari zonali și sunt supravegheate de medici veterinari independenți desemnați.
17. Spre deosebire de cerințele aplicabile exploatațiilor neprofesionale de porci, autoritățile veterinare nu au stabilit criterii de biosecuritate pe care exploatațiile neprofesionale care dețin rumegătoare mici trebuie să le respecte pentru a fi înregistrate sau pentru a funcționa.
18. O proporție din ce în ce mai mare de rumegătoare mici se află în prezent în unități agricole comerciale. Aceste unități sunt înregistrate în baza de date națională și se află sub supravegherea medicilor veterinari oficiali la nivel local (medic veterinar zonal).

Nu există cerințe de biosecuritate pentru exploatațiile neprofesionale

*Deficiențe
sistemice în
funcționarea
și controlul
unităților de
colectare a
animalelor vii*

19. Măsurile de biosecuritate pe care trebuie să le respecte unitățile comerciale includ: existența unor unități de carantină obligatorii pentru animalele nou achiziționate și proceduri pentru evitarea contactului între loturi la nivel de hală sau de compartiment (principiul „totul în exterior, totul în interior”).

Exploatarea unităților de colectare a animalelor vii

20. Pe lângă unitățile agricole, sunt înregistrate, de asemenea, unitățile în care au loc operațiuni de colectare de animale vii. Acestea fac obiectul cerințelor de aprobare prevăzute la articolul 5 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei, inclusiv de a dispune de instalații care:
- a. permit izolarea adecvată a animalelor bolnave;
 - b. permit separarea speciilor de ungulate;
 - c. permit colectarea apelor uzate;
 - d. pot fi curățate și dezinfectate.
21. Cerințele de aprobare obligă operatorii să asigure pauze sanitare adecvate după plecarea fiecărui lot, precum și curățarea și dezinfecția instalațiilor și echipamentelor înainte de sosirea unui nou lot.
22. Operatorii trebuie, de asemenea, să țină evidența animalelor care intră și ies din unitatea de colectare, în conformitate cu cerințele articolelor 22 și 23 din același regulament.
23. În urma focarelor inițiale din județele Tulcea și Constanța, o echipă comună a ANSVSA a efectuat o serie de inspecții la cinci unități de colectare a ovinelor din ambele județe, în perioada 16-19 iulie 2024. Raportul de control oficial a identificat un model similar de deficiențe în toate unitățile vizitate, inclusiv:
- a. Unitățile de colectare foloseau aceeași intrare, același filtru sanitar și alte instalații cu unități comerciale de creștere a ovinelor aflate în aceeași proprietate.
 - b. Nu exista o separare fizică între părțile unităților de colectare utilizate pentru rumegătoarele mici și cele utilizate pentru bovine.
 - c. Fuseseră aduse modificări structurii, configurației și utilizării instalațiilor fără solicitarea reînnoirii aprobării.
 - d. Existau discrepanțe între lista animalelor înregistrate în unitate și în baza de date națională și cele prezente în incintă. În unele

cazuri, numărul deplasărilor de intrare nu a putut fi corelat cu numărul deplasărilor de ieșire. În altele, discrepanțele puteau fi explicate parțial prin întârzieri în notificarea deplasărilor în baza de date.

e. În unele dintre unitățile de colectare erau prezente animale neidentificate.

24. În urma apariției focarului în județul Timiș în octombrie, s-a efectuat un control comun similar în exploatarea afectată. Aceasta cuprindea o unitate de colectare pentru ovine și bovine, o fermă comercială de ovine și o unitate de sacrificare. Au fost raportate deficiențe similare.
25. Echipa de audit a vizitat două unități de colectare a ovinelor, niciuna dintre acestea nefiind în funcțiune la momentul vizitei. În ambele cazuri, instalațiile de colectare utilizate pentru colectarea rumegătoarelor mici se aflau în clădiri separate, dar degradate. Starea clădirilor (pardoseli din beton fisurate; compartimentări din lemn) făcea imposibilă curățarea și dezinfecția adecvată a acestor spații.
26. Echipa de audit a examinat evidențele circulației animalelor între cele două unități de colectare și exploatarea asociate acestora. Animalele erau prezentate spre vânzare în Țărcurile unității de colectare, potențialii cumpărători având acces pentru a intra și a manipula oile și caprele. Animalele nevândute erau mutate din unitățile de colectare către ferme, unde rămâneau mai multe zile sau săptămâni înainte de a fi aduse înapoi în unitățile de colectare și oferite din nou spre vânzare.
27. Nu erau instituite măsuri pentru a garanta că animalele sunt expediate fără întârziere către destinația lor finală și nici pentru a limita perioada în care acestea rămâneau în unitățile de colectare sau în fermele aferente. De asemenea, numărul operațiunilor de colectare la care participau animalele înainte de certificarea pentru expediere nu era monitorizat.
28. În consecință, funcționarea unităților de colectare vizitate a fost considerată neconformă cu articolele 126, 133 și 134 din LSA, precum și cu articolul 43 din Regulamentul delegat (UE) 2020/688 al Comisiei.
29. Nici unitățile de colectare, nici fermele asociate nu respectau principiul „totul în exterior, totul în interior” și nici nu asigurau pauze sanitare adecvate între loturi [contrar dispozițiilor articolului 45 din Regulamentul delegat (UE) 2020/688 al Comisiei]. În consecință,

*Cerințele de
identificare a
ovinelor sunt
practice și
ușor de înțeles*

contaminarea încrucișată între loturi nu putea fi evitată (a se vedea constatările 72 și 73).

Identificarea animalelor:

30. Rumegătoarele mici trebuie identificate în unitatea de fătare cu ajutorul a două mijloace oficiale de identificare care poartă același cod unic de identificare, în termen de 180 de zile de la fătare sau înainte de prima lor deplasare, dacă acest lucru are loc mai devreme.
31. Primul mijloc de identificare trebuie să fie o crotalie convențională. Al doilea mijloc de identificare este fie o crotalie electronică, fie un transponder (de tip bolus sau injectabil). Crotaliile trebuie furnizate de furnizori autorizați oficial.
32. Prin derogare de la aceste cerințe, rumegătoarele mici care sunt sacrificate pe teritoriul României până la vârsta de 12 luni pot fi identificate cu o singură crotalie imprimată cu un cod unic de identificare. România nu utilizează opțiunea de a identifica mieii destinați sacrificării exclusiv prin intermediul numărului de înregistrare al unității, opțiune permisă de articolul 45 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei.
33. Datele referitoare la animale trebuie încărcate în baza de date națională pentru identificarea și înregistrarea animalelor în ziua în care sunt identificate, astfel:
 - a. În cazul exploatațiilor neprofesionale, aceste date sunt încărcate de medici veterinari independenți autorizați.
 - b. În cazul unităților comerciale, datele sunt încărcate de deținător, cu condiția ca acesta să fie înregistrat ca utilizator al bazei de date.
34. Este responsabilitatea deținătorului fiecărei unități să mențină la zi registrul unității și să se asigure că toate animalele care intră în unitate sunt identificate și înregistrate în mod corespunzător și sunt însoțite de documente de circulație.
35. Acesta trebuie să informeze autoritățile sau medicii veterinari contractați cu privire la orice modificare în termen de trei zile lucrătoare (inclusiv fătările, deplasările către și dinspre exploatație, decesele, sacrificările în gospodărie). Aceste informații trebuie încărcate în baza de date în termen de maximum șapte zile lucrătoare.
36. În cazul unităților de sacrificare, toate animalele trebuie să fie identificate și însoțite de documente de circulație. Datele lor de sosire

și de sacrificare trebuie înregistrate în baza de date în ziua în care au loc.

37. Ovinele observate de echipa de audit în timpul vizitelor la fața locului erau identificate în mod corespunzător. De asemenea, în unitățile vizitate erau disponibile copii ale documentelor de circulație relevante. Verificările încrucișate efectuate de echipa de audit cu privire la informațiile deținute în baza de date centrală au arătat că datele corespundeau cu situația la fața locului.

Controale oficiale

38. În fiecare an, autoritățile veterinare intenționează să efectueze controale oficiale privind identificarea și înregistrarea animalelor în cel puțin 3 % din exploatațiile de ovine și caprine, care trebuie să cuprindă cel puțin 5 % din populația de ovine și caprine din România.
39. Un audit intern efectuat de serviciul de audit intern al ANSVSA a identificat unele neconformități în baza de date și în fișele de control, cum ar fi: animale neidentificate în termenul legal, notificări care nu au fost transmise în termenele prevăzute de lege sau date care conțineau informații eronate ori incomplete.
40. Echipa de audit a identificat unele anomalii în datele operaționale privind identificarea și înregistrarea ovinelor, care au fost furnizate de autoritatea competentă din România:
- a. Conform datelor EUROSTAT, „oile femele-mame și mielutele montate” reprezintă 85 % din populația de ovine din România. Având în vedere rata scăzută a gemelării la ovine în regiunea Balcanilor, o estimare conservatoare a ratei de fătare este de un miel per oaie pe an. Dat fiind că aproximativ 11 milioane de ovine erau înregistrate în baza de date în primul trimestru al anului 2024, numărul total al mieilor fătați în anul respectiv poate fi estimat la 8-9 milioane. Cu toate acestea, numărul total de ovine identificate de medicii veterinari independenți în 2024 a fost de 4,3 milioane de capete (similar cu anii precedenți). Aceasta înseamnă că situația unui număr de până la 4 milioane de animale neidentificate ar putea să nu fie reflectată în sistem.
 - b. Între primul trimestru al anului 2024 și aceeași perioadă din 2025, populația de ovine a rămas relativ stabilă, crescând cu 130 867 de capete (1,2 %). După cum se indică în punctul precedent, în perioada respectivă au fost identificate și înregistrate 4,3 milioane de animale noi. Cu toate acestea, numărul de ieșiri înregistrate din baza de date [decese la fermă,

*Datele
neconcordante
privind
numărul de
animale
impun
investigații
suplimentare*

animale sacrificate (în gospodării sau în abatoare) și exportate sau comercializate din România] s-a ridicat la 2,8 milioane de capete. Aceasta înseamnă că situația unui număr de până la 1,5 milioane de animale neidentificate ar putea să nu fie reflectată în sistem.

5.2.2 Plan de urgență și manuale de instrucțiuni

Un plan de urgență actualizat recent.

41. În noiembrie 2018, ANSVSA a publicat un manual operațional de proceduri care stabilește măsurile care trebuie luate pentru combaterea PPR. Manualul oferă instrucțiuni detaliate cu privire la măsurile care trebuie luate în cazul unor focare suspectate/confirmate, inclusiv în materie de biosecuritate, recoltare de probe, anchete epidemiologice, precum și definiții de caz pentru focarele primare și secundare.
42. În ceea ce privește sacrificarea în exploatare, manualul operațional indică faptul că pot fi utilizate mijloace mecanice, electrice sau farmaceutice de ucidere, astfel cum se specifică în anexa I la Regulamentul nr. 1099/2009 al Consiliului (a se vedea constatările 75-76).

Concluzii privind pregătirea pentru boli

43. Aplicarea insuficientă a cerințelor de autorizare și de funcționare pentru unitățile care desfășoară activități de colectare a animalelor vii creează posibilități de contaminare încrucișată între loturi și riscuri de răspândire potențială a bolilor dincolo de granițele României.
44. Sistemul național de identificare și înregistrare respectă cerințele prevăzute în normele UE, iar mecanismele existente asigură faptul că toate entitățile înregistrate se află sub supraveghere veterinară. Cu toate acestea, neconcordanțele dintre numărul de animale făcute, identificate și eliminate din sistem pun sub semnul întrebării fiabilitatea acestuia în scopul depistării bolilor.

5.3 DEPISTAREA BOLILOR

5.3.1 Supravegherea bolilor

45. Autoritățile veterinare se bazează pe rețeaua de medici veterinari oficiali (zonali) și de medici veterinari independenți pentru a acționa ca un sistem de alertă timpurie pentru epizootii, cum ar fi PPR.
46. Medicii veterinari independenți autorizați vizitează toate exploatarea neprofesionale din localitatea lor cel puțin o dată pe an și cel puțin zece exploatarea pe lună, pentru a oferi consiliere în materie de biosecuritate

*Rețeaua
extinsă de
supraveghere
veterinară s-
a dovedit
eficace*

și prevenire a bolilor. În timpul acestor vizite, aceștia acordă atenție oricăror semne clinice, caz în care pot preleva probe.

47. La nivel județean, medicii veterinari oficiali efectuează inspecții în zece exploatații pe lună pentru a supraveghea activitatea medicilor veterinari independenți autorizați.
48. În urma depistării primului focar, în iulie 2024, ANSVSA a emis instrucțiuni prin care solicita autorităților veterinare de la nivel județean să organizeze controale sistematice în unitățile de rumegătoare mici de pe teritoriile lor. Aceste controale au inclus inspecții clinice ale unui eșantion de animale pentru a exclude prezența bolii.
49. În cursul anului 2024, au fost efectuate 16 987 de vizite în unități (75 % în exploatații neprofesionale). Acest număr a fost aproape de trei ori mai mare decât cel planificat la începutul anului.
50. Pe parcursul întregii epizootii, majoritatea cazurilor suspecte au fost raportate de medici veterinari independenți sau zonali.

5.3.2 Sprijin de laborator

51. Institutul de Sănătate Animală este laboratorul național de referință (LNR) pentru PPR. LNR raportează direct către ANSVSA și coordonează activitățile unei rețele de 31 de laboratoare distribuite în întreaga țară.
52. LNR deține acreditări ISO 17025 (testări) și ISO 17043 (organizarea încercărilor de competență) la agenția națională de acreditare. Aceste acreditări includ, în aria lor de aplicare, metodele de testare pentru PPR. LNR participă, de asemenea, la încercările de competență organizate de laboratorul de referință al UE, cu rezultate satisfăcătoare.
53. Instrumentele de laborator disponibile la LNR includ teste serologice (ELISA competitiv), metode de biologie moleculară (RT-PCR în timp real și convențional; secvențiere genomică) și metode virologice (teste de izolare a virusului și teste de virusneutralizare).
54. Ca răspuns la epidemia de PPR, LNR a recrutat personal tehnic suplimentar, numărul specialiștilor instruiți disponibili pentru a combate această boală crescând de la nouă la 21 de specialiști (inclusiv trei epidemiologi) în vara anului 2024.
55. La momentul auditului, LNR avea capacitatea de a efectua săptămânal aproximativ 5 000 de teste serologice, 360 de teste biologice moleculare și de a manipula 60 de probe virusologice.

Rețeaua de laboratoare oferă un răspuns prompt și scalabil la epizootii

56. Fiecare dintre laboratoarele regionale este instruit și echipat pentru a se specializa în metodele de laborator pentru una sau mai multe boli ale animalelor. Laboratoarele sunt conectate electronic prin intermediul sistemului de gestionare a laboratoarelor ATLAS-VET.
57. LNR a evaluat și a autorizat 25 de laboratoare din rețea care dispun de capacitatea tehnică și de pregătirea necesară pentru efectuarea testelor pentru PPR. Aceste laboratoare participă la încercări periodice de competență organizate de LNR.
58. Înainte de efectuarea testelor oficiale, laboratoarele din rețea trebuie, de asemenea, să fie desemnate oficial de către autoritățile veterinare, care iau această decizie în interesul eficienței strategice (având în vedere volumul testelor efectuate, distanța față de principalele centre de producție animalieră și costul menținerii unui stoc adecvat de consumabile de laborator). Pentru a răspunde unor nevoi emergente, pot fi desemnate în termen scurt laboratoare autorizate suplimentare.
59. La momentul auditului, șase laboratoare din rețea erau desemnate oficial să efectueze teste de diagnosticare pentru depistarea PPR: patru laboratoare pentru utilizarea PCR în timp real și două pentru utilizarea testului ELISA competitiv.
60. Toate rezultatele pozitive sunt confirmate de LNR, singurul laborator echipat pentru a efectua izolarea virusului și alte teste care implică manipularea virusului viu.
61. La cererea autorităților veterinare, LNR poate participa la investigații epidemiologice și la alte activități de diagnosticare pe teren. Această opțiune nu a fost utilizată în timpul epizootiei de PPR.

Concluzii privind depistarea bolilor

62. Rețeaua de supraveghere veterinară asigură acoperire națională și și-a dovedit eficacitatea în timpul epizootiei.
63. Rețeaua de laboratoare este bine organizată și echipată pentru a oferi un răspuns eficace și scalabil la incidentele epizootice emergente.

5.4 GESTIONAREA FOCARELOR

5.4.1 Măsurile în caz de suspiciune și confirmare a bolii

64. Echipa de audit a examinat mai multe dosare privind focarele epidemice pentru a evalua modul în care autoritățile veterinare au răspuns la cazuri suspecte și confirmate de PPR.

*Reacție
promptă la
notificările de
suspiciune de
boală*

Răspunsul la suspiciunea de boală

65. Confirmarea primului focar (în iulie 2024) a fost întârziată cu câteva zile. Cu toate acestea, autoritățile veterinare au informat echipa de audit că acest lucru s-a datorat faptului că medicii veterinari privați au suspectat inițial o pasteureloză acută asociată cu epuizarea cauzată de căldură. Medicii veterinari au început să pună la îndoială acest diagnostic inițial atunci când animalele nu au răspuns la tratamentul veterinar. În acel moment, au informat fără întârziere autoritățile veterinare.
66. Modelul observat în cazul focarelor ulterioare a fost destul de consecvent. Autoritățile veterinare au fost notificate rapid de medicii veterinari independenți în urma apariției unor decese subite în exploatații de rumegătoare mici.
67. Au fost impuse imediat restricții de circulație asupra unității suspecte. Probele au fost prelevate la 1-2 zile de către medicii veterinari oficiali și independenți, și au fost trimise direct la LNR, unde a urmat confirmarea bolii, de regulă, după 1-2 zile.

Investigații epidemiologice

*Investigații
epidemiologice
amănunțite*

68. În urma depistării fiecărui focar, autoritățile veterinare au efectuat investigații epidemiologice. Acestea au fost actualizate pe măsură ce au devenit disponibile noi informații.
69. Rapoartele de investigație epidemiologică examinate de echipa de audit erau detaliate și complete. Principalele surse de infecție identificate au fost: circulația ilegală a animalelor între exploatații; infecția încrucișată în zonele de pășunat comune; utilizarea în comun a echipamentelor (de exemplu, pentru tuns); mijloace de transport contaminate.
70. Alte focare în afara clusterului inițial din Tulcea și Constanța au fost detectate în județele Timiș și Ialomița. Autoritățile veterinare au identificat rapid deplasările animalelor care au constituit sursa infecției în fiecare caz, prevenind astfel răspândirea extinsă în aceste județe.
71. Două dintre cele mai semnificative focare au apărut în unități care efectuau operațiuni de colectare de animale vii. Primul dintre acestea a fost focarul inițial din Tulcea, din iulie 2024. Acesta a reprezentat primul indiciu oficial al prezenței PPR în România. Al doilea focar semnificativ a apărut în Bihor, în martie 2025. Acesta a survenit la mai bine de cinci luni după ultimul focar confirmat și într-un moment

în care autoritățile veterinare erau încrezătoare că epizootia de PPR fusese stinsă. Echipa de audit a vizitat ambele unități.

72. În pofida unei investigații amănunțite, în niciunul dintre cazuri autoritățile veterinare nu au reușit să determine sursa infecției. În fiecare caz, unitatea de colectare își împărțea amplasamentul cu o unitate agricolă asociată. Animalele erau mutate regulat de la exploatarea aferentă către centrul de colectare, unde erau prezentate potențialilor cumpărători, care aveau permisiunea de a intra în țarcurile de animale și de a manipula animalele. Oile nevândute erau apoi returnate la unitatea agricolă, în așteptarea unei noi posibilități de a le vinde.
73. Acești factori au determinat autoritățile veterinare să concluzioneze că este posibil ca virusul să se fi răspândit în interiorul unității de colectare și al exploatarei aferente, făcând imposibilă determinarea momentului sau a modului în care boala a fost introdusă inițial în țară în iulie 2024 sau a motivului pentru care boala a rămas nedepistată mai mult de trei luni înainte de reapariția sa în martie 2025.

Reformarea și eliminarea

74. După confirmare, autoritățile veterinare au acționat fără întârziere pentru a ucide animalele rămase în exploatarea afectate de focar. În fermele comerciale, grupurile mari de animale au fost de regulă ucise prin utilizarea gazului și, de obicei, au fost îngropate în perimetrul exploatarei. Grupurile mai mici și animalele din exploatarea neprofesionale au fost ucise prin bolț captiv și spinalizare. Acestea au fost îngropate în amplasamente desemnate de autoritățile municipale.
75. Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului privind protecția animalelor în momentul uciderii nu permite utilizarea dioxidului de carbon, a monoxidului de carbon sau a altor metode de asomare în atmosferă controlată a rumegătoarelor în nicio circumstanță, inclusiv în activitățile de depopulare a animalelor.
76. Planul național de urgență specifică faptul că reformarea poate fi efectuată numai utilizând metode permise. În cazul rumegătoarelor mici, acesta enumeră metodele mecanice sau electrice și injecția letală. Gazarea nu este indicată ca metodă autorizată. Autoritățile veterinare au explicat că au recurs la această metodă exclusiv în interesul accelerării eliminării animalelor potențial infectate, utilizând derogarea prevăzută la articolul 18 din același regulament al Consiliului.

*Metodă
neautorizată
utilizată
pentru
uciderea
animalelor*

77. În conformitate cu normele naționale, proprietarii de animale reformate aveau dreptul la o despăgubire de 100 % din valoarea de piață în termen de 90 de zile. Despăgubirea putea fi acordată numai pentru animalele care au fost corect identificate și înregistrate în baza de date națională. Plățile erau reduse sau suspendate în cazul în care deținătorii de animale nu respectaseră cerințele de sănătate animală (de exemplu, deplasări neautorizate).

5.4.2 Măsuri și controale în zonele de restricții

*Ațiuni
coordonate
de limitare
a
răspândirii
bolii în
zonele de
restricții*

78. Autoritățile veterinare au instituit zone de protecție (3 km) și zone de supraveghere (10 km) în jurul exploatațiilor cu cazuri confirmate. Zonele au fost stabilite cu ajutorul unor instrumente online de cartografiere, extinzând limitele pentru a include integral municipalitățile, care altfel ar fi fost incluse doar parțial.
79. În urma fiecărui focar, centrele locale de control al bolilor la nivel județean au instituit un program de măsuri pentru gestionarea incidentului. Aprobate fiind de prefecți, aceste planuri detaliau măsurile ce urmau să fie aplicate în zonele restricționate, precum și în exploatațiile afectate de focar. Planurile identificau clar organismele responsabile (de exemplu, autoritățile veterinare, poliția locală, unitățile de sprijin de la nivelul comunelor, crescătorii de animale) și stabileau termene pentru finalizarea fiecărei sarcini.
80. Măsurile generale din cadrul zonei includeau: interzicerea utilizării în comun a pășunilor; suspendarea tuturor târgurilor, piețelor și expozițiilor de animale; interzicerea sacrificării în gospodărie a rumegătoarelor mici fără supraveghere veterinară; realizarea unui inventar actualizat al tuturor unităților; instalarea de puncte de dezinfecție. Circulația animalelor și ale produselor de origine animală în interiorul zonei restricționate erau supuse autorizării, iar curățarea și dezinfecția vehiculelor erau supravegheate.
81. Medicii veterinari oficiali și cei independenți au efectuat controale comune la toate exploatațiile din zonele de protecție. În cursul acestor vizite, medicii veterinari erau instruiți să efectueze examinări clinice pe un eșantion reprezentativ de animale. Prelevarea de probe de laborator avea loc doar în prezența unor semne clinice sau în cazul unei legături epidemiologice cunoscute cu un focar confirmat.
82. În zona de supraveghere, inspecțiile veterinare au fost efectuate în toate fermele comerciale autorizate și pe un eșantion aleatoriu de exploatații de

tip gospodăresc. După cum s-a menționat anterior, probele de laborator nu au fost prelevate în mod curent în timpul acestor vizite.

83. În cadrul zonei suplimentare de restricții, poliția locală a fost însărcinată cu efectuarea de controale asupra vehiculelor de transport de animale vii și cu aplicarea interdicției privind circulația rumegătoarelor mici în afara perimetrului acestor zone.
84. Deținătorii de animale din zona suplimentară de restricții au fost obligați să raporteze toate cazurile de animale bolnave sau moarte.

5.4.3 Supravegherea post-focar

*Utilizarea
supravegherii
clinice lasă
semne de
întrebare cu
privire la
persistența
bolii*

85. După închiderea ultimelor focare în septembrie 2024, autoritățile veterinare au considerat că au reușit să stingă epizootia de PPR. Ele au dispus efectuarea unui exercițiu național de supraveghere clinică, care să acopere un eșantion de exploatații comerciale și neprofesionale din toate județele, pentru a exclude prezența bolii. În cursul acestor controale, medicii veterinari au fost instruiți să preleve probe pentru analize de laborator dacă identificau semne clinice sugestive pentru PPR.
86. În primele șase luni ale anului 2025, au fost efectuate controale la 3 897 de unități de rumegătoare mici (dintre care 2 574 erau exploatații neprofesionale). Nu au fost depistate alte cazuri suspecte de boală. Cu toate acestea, experiența din 2024 a arătat că efectivele infectate prezentau adesea puține semne clinice. În aceste condiții, recurgerea mai degrabă la inspecții clinice decât la utilizarea de rutină a testelor de diagnosticare de laborator a redus sensibilitatea acestui exercițiu de supraveghere.
87. În plus, autoritățile veterinare au efectuat teste PCR preexport pentru exportul de rumegătoare mici către anumite țări terțe. Aproximativ 50 000 de animale provenite din unități agricole din întreaga țară au fost testate în acest fel între 2024 și 2025. Nu au fost raportate rezultate pozitive.
88. Atunci când se evaluează importanța acestei supravegheri, este important să se ia în considerare următoarele:
 - a. categoriile de ovine și caprine exportate în țări terțe sunt destul de specifice în ceea ce privește producția și nu sunt reprezentative pentru multe alte categorii de unități de rumegătoare mici din România.
 - b. Numărul de animale testate (50 000 de capete) din numărul total de animale exportate (în cursul anului 2024, 1 231 121 de ovine

au fost exportate către țări terțe și 517 787 de ovine au fost comercializate în statele membre ale UE) oferă un nivel statistic scăzut de încredere că boala ar fi fost depistată în cohorta de animale exportate, dacă ar fi fost prezentă.

89. În martie 2025, Comisia Europeană a solicitat României să efectueze o supraveghere structurată a PPR pentru a stabili situația epidemiologică de pe întreg teritoriul său. Programul de supraveghere ar trebui să combine supravegherea clinică cu o prelevare de probe validă din punct de vedere statistic și cu teste de laborator adecvate (teste virologice și serologice). Acesta ar trebui să acopere toate zonele din România, inclusiv zonele care nu au fost niciodată afectate de PPR.
90. Ca răspuns, autoritățile veterinare au elaborat un plan de supraveghere privind PPR. Cu toate acestea, ar fi necesară o finanțare substanțială pentru executarea acestuia, iar aprobarea guvernului de a continua nu fusese acordată la momentul auditului.

Concluzii privind gestionarea focarelor

91. La nivel central, regional și zonal există mecanisme consolidate pentru acțiuni comune în cadrul întregii administrații. Acestea au facilitat mobilizarea promptă a resurselor pentru limitarea și eliminarea bolii în zonele de restricții.
92. Bazându-se pe supravegherea clinică și pe testarea specifică a animalelor destinate exportului, autoritățile veterinare pot oferi doar o asigurare limitată că PPR nu mai este prezentă în România.

6 CONCLUZIE GENERALĂ

Autoritățile veterinare din România au răspuns prompt și eficient la epizootia PPR. Printre punctele forte notabile ale sistemului se numără rețeaua extinsă de supraveghere clinică veterinară, calitatea investigațiilor epidemiologice, sprijinul rețelei de laboratoare și cooperarea strânsă cu alte structuri guvernamentale de la nivel central și regional. Cu toate acestea, în lipsa unei supravegheri serologice sistematice, circulația persistentă a bolii nu poate fi exclusă.

Deficiențele semnificative în structura și funcționarea unităților de colectare, împreună cu deficiențele în ceea ce privește controlul oficial al operațiunilor de colectare, creează oportunități pentru reapariția și răspândirea rapidă a acestei boli și a altora. În plus, neconcordanțele dintre numărul de animale fătate, identificate și eliminate din sistemul național de identificare și înregistrare subminează fiabilitatea acestuia în scopul stabilirii trasabilității bolii.

7 REUNIUNE DE ÎNCHIDERE

În cursul reuniunii de închidere cu autoritățile veterinare, echipa de audit a prezentat principalele constatări și concluziile preliminare ale auditului. În cadrul acestei reuniuni, autoritatea competentă a furnizat toate informațiile suplimentare solicitate de echipa de audit.

8 RECOMANDĂRI

Comisia invită autoritățile competente să prezinte detalii privind măsurile adoptate și planificate, inclusiv termenele de finalizare a acestora („planul de acțiune”), menite să răspundă recomandărilor de mai jos. Comisia atrage atenția autorităților competente asupra faptului că prezentul raport prezintă, de asemenea, neconformități care nu au condus la o recomandare.

Nr.	Recomandare
1	Asigurarea unor controale eficace și asigurarea respectării cerințelor UE privind unitățile care efectuează operațiuni de colectare a animalelor vii <i>Legislația UE aplicabilă: Articolul 130 litera (b) și articolul 133 din Regulamentul (UE) 2016/429</i> <i>Recomandare bazată pe concluzia nr. 44</i> <i>Constatările asociate nr. 23-29</i>
2	Efectuarea unei supravegheri sistematice, utilizând metode de diagnosticare cu o frecvență și o intensitate adecvate și proporționale pentru a depista prezența PPR. <i>Legislația UE aplicabilă: Articolele 26 și 27 din Regulamentul (UE) 2016/429</i> <i>Recomandare bazată pe concluzia nr. 92</i> <i>Constatările asociate nr. 86, 88 și 90</i>

ANEXA 1 – REFERINȚE JURIDICE

Referință juridică	Jurnalul Oficial	Titlul
Regulamentul (UE) 2017/625	JO L 95, 7.4.2017, p. 1	Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale)
Regulamentul (UE) 2016/429	JO L 84, 31.3.2016, p. 1	Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”)
Regulamentul (UE) 2021/520	JO L 104, 25.3.2021, p. 39	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 al Comisiei din 24 martie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește trasabilitatea anumitor animale terestre deținute

Referință juridică	Jurnalul Oficial	Titlul
Regulamentul (UE) 2020/2002	JO L 412, 8.12.2020, p. 1	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2002 al Comisiei din 7 decembrie 2020 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la notificarea și raportarea la nivelul Uniunii a bolilor listate, la formatele și procedurile de transmitere și de raportare a programelor de supraveghere ale Uniunii și a programelor de eradicare și pentru cererea de recunoaștere a statutului de indemn de boală, precum și la sistemul computerizat de informare
Regulamentul (UE) 2020/2154	JO L 431, 21.12.2020, p. 5	Regulamentul delegat (UE) 2020/2154 al Comisiei din 14 octombrie 2020 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de sănătate animală, de certificare și de notificare privind circulația în interiorul Uniunii a produselor de origine animală provenite de la animale terestre
Regulamentul (UE) 2020/687	JO L 174, 3.6.2020, p. 64	Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate
Regulamentul (UE) 2020/688	JO L 174, 3.6.2020, p. 140	Regulamentul delegat (UE) 2020/688 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a animalelor terestre și a ouălor pentru incubație
Regulamentul (UE) 2020/689	JO L 174, 3.6.2020, p. 211	Regulamentul delegat (UE) 2020/689 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente

Referință juridică	Jurnalul Oficial	Titlul
Regulamentul (UE) 2019/2035	JO L 314, 5.12.2019, p. 115	Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei din 28 iunie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubare
Regulamentul (UE) 2018/1882	JO L 308, 4.12.2018, p. 21	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1882 al Comisiei din 3 decembrie 2018 privind aplicarea anumitor norme de prevenire și control al bolilor în cazul categoriilor de boli listate și de stabilire a unei liste a speciilor și a grupurilor de specii care prezintă un risc considerabil de răspândire a bolilor listate respective
Regulamentul (CE) nr. 1069/2009	JO L 300, 14.11.2009, p. 1	Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală)
Regulamentul (CE) nr. 1099/2009	JO L 303, 18.11.2009, p. 1	Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii